

ТІНЬОВА ЕКОНОМІКА ЯК ЗАГРОЗА ЕКОНОМІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ

Проблема тіньової економіки завжди була актуальною не тільки в Україні, але й в усіх інших країнах світу. На 2020 рік рівень тіньової економіки збільшився до 30 відсотків обсягу офіційного ВВП за розрахунками Мінекономіки. Це дуже великий відсоток порівняно з відсотком у високорозвинених країнах Європи та Америки. Тіньова економіка в Україні — сукупність видів економічної діяльності, заборонених законодавством України, або тих, які з різних мотивів не враховані у офіційній статистиці. Навіть, зараз коли триває війна відмивання грошей, тобто дії, що спрямовані на маскування джерела походження коштів і майна, одержаних злочинним шляхом, та переведення їх з кримінального у легальний обіг, продовжується. Зростання тіньової економіки створює великі труднощі для ефективної державної політики в соціальній та економічній сферах, конкурентно-спроможності товарів та продукції вітчизняних підприємств та введення у всесвітній економічний простір. Немає остаточної думки про те, які види діяльності варто розглядати як тіньові.

Великий відсоток від всієї тіньової економіки припадає на: сферу транспорту і логістики – 34 відсотків (від обсягу офіційної валової доданої вартості), видобувну промисловість – 32 відсотків, переробну промисловість – 26 відсотків, операції з нерухомістю та будівництвом – 30 відсотків, оптова та роздрібна торгівлі – 28 відсотків та інші. Це все одна велика корупційна схема і в ній замішані люди, які мають хоча б якусь владу. Створення підставних фірм для відмивання грошей через оформлення кредитів є досить популярною схемою. Також створюють фіктивні фірми, які реєструють на підставних осіб, основним завданням організаторів таких дій, є запобігання кримінальної відповідальності. Для цього в якості директорів підставних фірм оформлюють фіктивних осіб, які майже нічим не відрізняються від законних осіб підприємницької діяльності, однак найчастіше вони реєструються із застосуванням персональних даних малозабезпечених громадян, людей літнього віку, а операції по виведенню коштів у готівку є легальними. Але серед зловмисників переведення коштів у готівку використовується як дієвий прийом при реалізації схем відмивання коштів. На першому місці в 2021 році, чого не спостерігалося раніше в попередні роки, опинилася виплата заробітних плат у конвертах. Натомість інші елітні схеми великого бізнесу суттєво зменшилися — у 3-4 рази".

Також в Україні процвітає така незаконна діяльність як проституція, виготовлення та збут наркотичних речовин, торгівля зброєю, торгівля органами та людьми. «В новому законопроекті Мін'юсту ми скасовуємо обмеження волі або арешт як вид покарання», - оголосила заступниця міністра юстиції Олена Висоцька. Незабаром в Україні може бути ухвалений закон про альтернативні види покарання. Замість обмеження волі за викрадення людини, насильницьке донорство, нелегальне видобування бурштину, привласнення майна шляхом зловживання службовим становищем, службове підроблення та інші злочини буде передбачено покарання у вигляді апробаційного нагляду.

Тож залишається питання: як можна виправити таку ситуацію? Невже смертна кара? Частіше всього вона застосовується в КНР та переважна більшість страт проводиться через незаконний обіг наркотиків у великих розмірах і корупції у великих масштабах. Проте Україна є демократичною країною та не може піти таким шляхом.

Отже, вирішення цих питань допоможе зменшити рівень тіньової економіки в Україні. Навіть невелика правильна правка в законах може змінити ситуацію. Здорове суспільство з'явиться тільки при здоровому вихованні. Потрібна зміна в соціумі.

Перелік посилань:

1. Рівень тіньової економіки в Україні. (2021). [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://www.slovoidilo.ua/2021/07/08/infografika/ekonomika/yak-zminyuvavsya-riven-tinovoyi-ekonomiky-ukrayini-ostanni-11-rokiv>